

TOVARNIKI VESTNIK

KRANJSKA INDUSTRIJSKA
DRUŽBA - JESENICE-FUŽINE

1. MARCA 1940

LETNIK 4 · ŠTEV. 6

NAŠE ŽELEZARSKO MESTO

J E S E N I C E

Foto: Smolej

Ako bi pod to sliko napisali: Amerika, bi bila v ponos tudi za to opevano in gigantsko državo. Toda to so Jesenice — v soteski med slovenskimi planinami — to so naše železarske Jesenice. To je naša podjetnost, to je naša rast, naš uspeh in to je naš ponos.

Slika predstavlja simbolično družnost kulture in gospodarstva za boljše

življenje ljudi, za rast in napredek domovine. Tam v ozadju se kade dimniki, tam ropotajo stroji, tam piska sirena — tam je naš delavnik in naš kruh. V ospredju slike pa stojijo hrami prosvete za našo mladino in delavski domovi, v katerih idealno delajo za procvit kulture med ljudmi. Vidimo narodno šolo, kamor hodi mladi kovinarski rod po prve

nauke, vidimo meščansko šolo — našo univerzo, vidimo Krekov prosvetni, dalje sokolski prosvetni in tam dalje delavski prosvetni dom. Vsi so prav za prav delavski prosvetni domovi.

Gospodarstvo in kultura, delo za vsakdanji kruh in prosveta, skrb za sedanjost in bodočnost. Jesenice so rasle na takem delu, zato so postale tako močne.

Ing. Fric Weitz, cevarna:

NOV NAČIN KURJENJA PROSTOROV

Prednosti žarilne kurjave pred vsemi dosedanjimi načini ogrevanja. Možnost ogrevanja in ohlajevanja

Gotovo je še mnogo takih, ki niso slišali o žarilni kurjavi, četudi predstavlja ta po svojem učinku najbolj popolni način ogrevanja prostorov. Pri vsej tej novosti pa vidimo v tem načinu kurjave sistem, ki so ga uporabljali že v stari dobi. Bistveno pri tem načinu kurjenja je, da se segrejejo velike ploskve, ki obdajajo prostor, in da te ploskve potem izžarevajo toploto v prostor sam. Že stari Rimljani, pri katerih so imeli gotovi krogi že znatne zahteve po udobnosti, so kurili svoja stanovanja na podoben način s tako zvanimi hypokausti. Ker pa v tistih časih še niso poznali jeklenih cevi, ki so potrebne pri žarilni kurjavi, so služile glinaste cevi. Te so bile položene v stene ali v tla stanovanja ter so služile za dovajanje toplote. Na ta način se je do neke mere dosegla žarilna kurjava. Kurjenje stropov takrat še ni bilo mož-

no, ker je dala to možnost šele iznajdba železobetonskih stropnih konstrukcij.

UDOBNOST BIVANJA V PROSTORU

Čemu prav za prav služi segrevanje prostora. Napačno bi bilo takoj odgovoriti s splošnim: da ogreje osebe, ki se nahajajo v tem prostoru. Kajti človeško telo samo od sebe razvija več toplote kot pa je njemu potrebna. Telo mora svojo odvišno toploto še oddajati. Kurjenje prostorov ima torej le to nalogo, da uravnava oddajo toplote človeškega telesa tako, da dosežemo pravilno udobnost bivanja v prostoru. Če oddaja človeško telo preveč toplote, občutimo mraz, če pa je oddajanje toplote premajhno, potem imamo občutek vročine.

Človeško telo uravnava svojo toploto na tri načine:

1. potom izžarevanja,
2. potom konvekcije, t. j. po prevodnosti toplote na obleko in zrak,
3. potom izparivanja.

Da se človek počuti udobno, je potrebno, da so ti trije načini reguliranja toplote človeškega telesa vedno v nekem razmerju. To je dokazano s pomočjo preizkušenj. Po teh preizkusih naj oddajajo posamezni načini sledeče količine telesne toplote:

- izžarevanje 49 %,
 - konvekcija 35 %,
 - izparivanje 23 %.

Vročina ali mraz motijo eno ali drugo oddajanje toplote in sicer na račun druge. Ugodje je pri tem že zmanjšano. Ako je na primer toplota kakega prostora prevelika, se zmanjša oddajanje toplote telesa po izžarevanju in po kon-

vekaciji (na obleko in zrak). Posledica tega je, da se poveča izparivanje — znojenje telesa, kajti telo mora oddati svojo odvišno toploto na neki zgoraj omenjeni način in jo v tem primeru pač oddaja z intenzivnejšim izparivanjem. Ako pa je toplota prostora nizka, se poveča izžarevanje telesa in tudi konvekcija. Tako začutimo mraz. Veliko vlogo igra tudi vlažnost zraka. Če je vlažnost prevelika ovira izparivanju, se zopet manj ugodno počutimo.

NEDOSTATKI PRI DOSEDANJEM NAČINU KURJENJA

Pri vseh starih načinih ogrevanja prostora (peči, kaloriferji, radiatorji) so temeljili na prenašanju toplote po zraku. To je povzročalo mnoge nedostatke. — Zrak je slab prevodnik toplote, zato je potrebno veliko energije in kurjenja in tako kurjenje je drago. Pri ogrevanju zraka je važno še to, da se spremeni njegova specifična teža in njegova vlažnost. Topel zrak se zbira pod stropom, hladen ostane pri tleh. Za občutek udobnega bivanja pa je potrebno prav obratno: tople noge in svež zrak okrog glave. Tega pa se pri dosedanjih načinih kurjenja ne doseže. Tudi vlek segretega zraka povzroča nevšečnosti, ker se dviga prah (opazuj nihanje zaves), posebno pa kvarijo zrak deli prahu, ki se vsedajo in se pečejo na grelcih in grelnih ploskvah z visoko temperaturo.

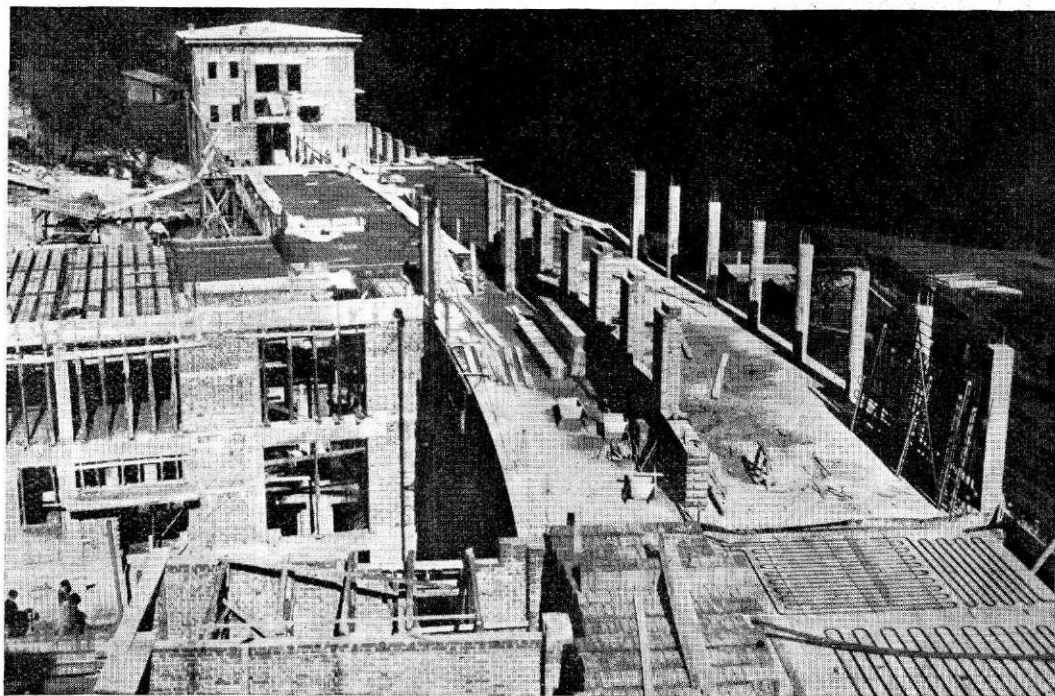
Slab pojav pri omenjenih načinih ogrevanja, kjer služi zrak kot prenašalec toplote, je predvsem tudi vlek. Vlek je tem večji, čim večja je toplotna razlika med notranjim in zunanjim zrakom. Pri najmanjših špranjah najde zrak pot za izmenjavo (daj roko k špranji ob oknu), kar je zelo neugodno, bližina oken je mnogokrat nevzdržna. Teh pojavov pri žarilnem kurjenju že nimamo, kajti pri žarilnem kurjenju je toplotna razlika med notranjim in zunanjim zrakom manjša. Poleg tega deluje tukaj poleg toplotnih žarkov od stropa še odbojni toplotni žarki od okenskega stekla, radi česar postane bivanje ob oknih posebno udobno. Opozoriti pa je treba še na to, da igra za občutek udobnosti v toplem prostoru zelo važno vlogo tudi vdihavanje svežega zraka, kar nudi prav žarilna kurjava prostorov. Ta občutek pozna vsak smučar, ki je napravil planinsko turo ob sončnem dnevu. — Sredi snega, ki odbija sončne žarke, in vkljub nizki temperaturi zraka ima edinstveni občutek toplote in svežega zraka istočasno.

Stremljenje po kurjavi, ki bi odpravila vse prej omenjene nedostatke, je dovedlo v novem času do iznajdbe žarilne kurjave. Že sam naziv te kurjave pove, da se vrši prenos toplote po izžarevanju in da zrak tu ne prihaja več v poštev kot prevodnik toplote.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Še leta 1882. je bilo na Jesenicah in Javorniku 2000 prebivalcev. Danes štejeta obe ti naselji okrog 12.000 prebivalcev. Še pred 50 leti so ljudje ob nedeljah nosili cikle, kajti železarstvo v tisti dobi je bilo trdo, danes Jesenice ne menjajo z nobenim krajem. Jeseniško ljudstvo je kovinarsko ljudstvo, toda v kulturnem napredku dviga ponosno zastavo. Tu je izbrisan kriminal. Povzročajo ga le redke propalice, ki jih ljudstvo samo obsoja, ali pa drugi — Jeseničani ne.

Železarsko mesto, rasti v sožitju dela in kulture ter bodi vzor in bodi najboljši dom delovnemu ljudstvu, domovini pa granitna fronta domoljubja in narodne zavesti tu na meji.

Golnik — najmodernejše zdravilišče v državi — greto z žarilno kurjavo. — Na sliki vidimo polaganje cevi

Pojem toplotnih žarkov ni istoveten s toploto. Če razumemo to, potem že vidimo prednost žarilne kurjave, ki daje občutek toplote, zrak pa pusti svež. Toplotni žarki, kot na primer sončni žarki, nimajo svoje lastne toplote — so breztoplotni. Segrevajo le tam, kjer padajo na kak predmet, na kako telo. Za toplotne žarke veljajo isti fizikalni zakoni kot za svetlobne žarke. Razširjajo se ravnočrtno in se podobno zadržijo v pogledu odsevanja, lomljenja, absorpcije in jakosti. Toplotni žarki gredo skozi zrak, ne da bi ga segreli. Površina z visoko temperaturo oddaja toplotne žarke malih valovnih dolžin. Ti toplotni žarki prodrejo skozi steklo, kakor to poznamo pri sončnih žarkih. Toplotni viri z nizko temperaturo oddajajo toplotne žarke z veliko valovno dolžino, ki se na steklu odbijajo in ne prehajajo skozi. Pri tem načinu so torej večje okenske površine celo prednostne.

IZGRADNJA IN UČINEK ŽARILNE KURJAVE

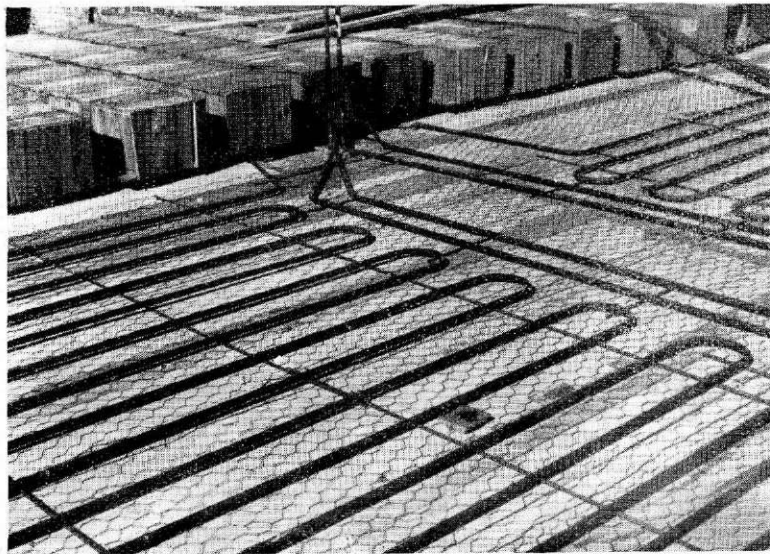
V mnogočem pomeni žarilna kurjava novost. Ves strop je pri tem načinu izveden kot kurilna ploskev. To se izvrši na ta način, da se vgradijo v register cevi kot kurilne kače v stropno konstrukcijo. V prostoru samem kurjava sploh ni vidna. Tako je izpolnjena tudi davna želja arhitektov.

Za kurilno ploskev lahko služijo poleg stropa tudi stene ali pa tla, prednost ima seveda izvedba v stropu. Cevna napeljava se po točnem izračunu potrebe položi in vdela v stropno konstrukcijo, kakor bodo pokazale poznejše slike. — Zaradi velike površine grelnih ploskev je toplotna razlika med zaželeno toploto v prostoru in med za to potrebno kurilno toploto zelo majhna. Zadostuje torej, da se za dovajanje toplote po ceveh uporablja topla voda s temperaturo 70 do 50° C.

Vzrok, zakaj pride kot ogrevalna ploskev v poštev prav strop na primer pred stenami ali tlom, je ugotovljen. Pri kurjenju sten bi bilo toplotno izžarevanje ovirano po pohištenih delih. Isto velja za tla, kjer predstavljajo preproge, linoleji itd. nekakšno izolacijo. Zadostuje popolnoma kurjen strop, ker enakomerno oddaja toploto na vse nekurjene ploskve. Delno se ogreje posredno tudi zrak v prostoru.

K napravi za žarilno kurjenje spada poleg cevi še postrojenje kotla, črpalke in ventili. Uporaba vodnih kotlov je tudi mnogo bolj gospodarna kot uporaba parnih kotlov, ker izhajamo z manjšo kurilno toploto, pri čemer se doseže večja izraba kuriva. Črpalke skrbi za cirkulacijo vode po napeljavi. Voda se pretaka po register - ceveh, oddaja svojo toploto in se zopet vrača v kotel, kjer se ponovno segreva na določeno toploto. Žarilna kurjava deluje torej z malo toplotno razliko, ki znaša le okrog 10° C. S tem so odpravljene vsake toplotne napetosti v stropu.

(Dalje prih.)

V stropu položene cevi

PREBIVALSTVU VISOKE GORENJSKE!

Sodelujmo z državnimi oblastmi

Srečni smo, da je naša domovina izvzeta iz vojnega vrveža in uničevanja, katerega strahot si niti dovolj ne moremo predstavljati.

Cenimo to našo srečo in bodimo hvaležni vodstvu domovine, ki nam je prihranilo gorje.

V tej sreči pa ne držimo rok križem, nego izkoristimo čas za vsestransko pripravljanje, da nas bo našel vsak čas in vsaka prilika dovolj poučene in pripravljene.

Vsaka priprava zahteva žrtve. Toda ako pomislimo, koliko morajo žrtvovati v tistih državah, kjer se vojskujejo, potem bomo razumeli, da so naše žrtve minimalne. Tam žrtvujejo ne samo premoženje, nego se odpovedujejo vsaki udobnosti in celo zadostni hrani. Žrtve vidimo tudi v danes še nevtralnih državah.

Podprimo z razumevanjem prizadevanje naših kraljevskih in narodno-obrambnih oblasti pri vseh težnjah in z njimi sodelujmo. Bodimo jim vsekdar v oporo in ne godrnjajmo, ako se zahteva od nas nekaj razumevanja več in morda tudi nekaj žrtev več.

Storimo prvi korak k spoznanju nevarnosti napadov iz zraka. To je danes najhujše orožje, ki na mah zadene vso deželo in naj nihče ne misli, da je v svojem oddaljenem domu varen. Spoznajmo ta način vojevanja prav, da se bomo znali prav varovati.

Če nevarnost poznaš, se ji lahko prej izogneš.

1. Shranite vse številke »Tovarniškega vestnika«, kjer je bil priobčen popis »Kako zavarujemo naše domove pred letalskimi napadi« in kjer je bil ta način bojevanja podrobneje opisan.

2. Ako kdo ni shranjeval teh števil, si lahko naroči priročno knjižico, ki jo je izdal Komite tehničnega dela kot ponatis v našem listu priobčenih sestavkov. — Knjižica stane le 5 din, dobi se v vseh knjigarnah.

3. Čitajte navodila o zatemnitvi. Tudi ta so bila priobčena v »Tov. vestniku«. Vse to pomeni sodelovanje prebivalstva.

4. Čitajte razglase mestne občine, ki opozarja na najnujnejše. Razglasi so nabiti po vseh vidnejših mestih.

5. Nič ne bo škodilo, ako prečitate tudi knjigo »Zaščita zaledja proti vojnim plinom«, ki stane 4 din in se dobi pri Prosvetni zvezi v Ljubljani.

V našem listu bomo prinesli še poglavja o protiazijski obrambi izpod peresa pilota gosp. Lavtižarja.

V smislu sodelovanja z državno oblastjo bomo priobčili tudi navodila iz uredbe za primer mobilizacije. Vse to je potrebno, da ljudstvo pozna prej, da potem ni brezglavosti, pretiravanja in neprilike.

Ako mora ljudstvo drugih držav žrtvovati vse, bomo mi doprinesli vsaj najnujnejšo žrtve poznanja in pripravljenosti, saj bivamo lepo mirno po naših domovih in imamo čas. Dajmo vsaj pol ure tedensko tej izobrazbi, ko nam ni treba žrtvovati časa, kot ga morajo drugi.

Pri vsem tem pa razumimo, da ni treba zato še vojne. Potrebno in koristno in napredno je le, da smo poučeni in pripravljeni.

RAZNO

VSAKO POVIŠANJE CEN JE TREBA PRIJAVITI PREJ BANSKI UPRAVI

Ko je nastopil val draginje — v mnogih primerih neupravičeno, smo v našem listu takoj rekli, kako je treba zavreti spekulativne podražitve. To smo napisali že pred 3 meseci, ko so drugi iskali še razne druge pripomočke in uredbe.

Končno je zavladal tisti preprosti in učinkoviti način, ki smo ga mi videli kot uspešnega že pred meseci. Sedaj je izšla uredba, ki odloča, da mora vsak pred podražitvijo gotovih predmetov predložiti banski upravi utemeljitev. Podražitev mora imeti torej vzrok, ne pa da bi kdo kaj podražil iz simpatije do draginje.

Pod to uredbo pa ne spadajo lastni proizvodi poljedelcev - kmetov, kar je tudi prav, kajti tisti vedno najmanj podražijo.

Lepe pesmi iz Slovenije. Poznani industrijec iz Maribora g. Huter namerava graditi lastno elektrarno na Pohorju. Dalje namerava graditi tvornico za svilo v Rušah. Dalje tudi stanovanjske bloke v Mariboru. V Rajhenburgu nameravajo zgraditi novo kalorično centralo. Kaj gradi KID vidimo sami. V načrtu pa so še druge investicije. Samo miru je treba, pa bo rasla naša ožja in širša domovina v blagostanju in napredku.

Stegu Milan, dipl. tehnik:

NAPAJALNA VODA ZA PARNE KOTLE

(Prepisovanje tega sestavka je prepovedano.)

(Dalje.)

4. Kemično čiščenje.

Vodo očistimo raztopljivih snovi na ta način, da jih izpremenimo najprej v neraztopljive snovi, katere se usedajo v posebnih čistilcih in tako iz vode odstranijo, torej je **kemično čiščenje** vedno v tesni zvezi z **mehaničnim čiščenjem vode**.

Kot kemične reagencije pridejo v poštev v glavnem **apno, soda, kalijev lug, permutit** in posamezno uporabljeni **ogljencevo kisli baryt** itd.

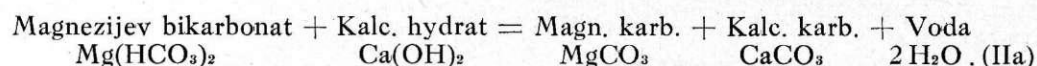
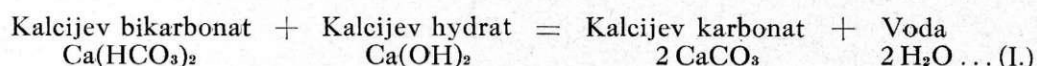
Kjer se uporablja voda z manjšo trdoto in kjer se ne izplača gradnja posebnega čistilca, naj se v vodni rezervoar dodaja gotova količina sode, ki se poizkusa določi. Na ta način se onemogoči tvorba kotlovca v kotlu, temveč se tvorci kotlovca izločijo sicer v kotlu, toda v

obliki kala, ki se med obratovanjem kotla lažje odstrani. S tem večkratnim odtakanjem pa se pojavijo toplotne izgube. Da te zmanjšamo, odvajamo kotlovo vodo skozi vodni rezervoar, kjer toploto na primeren način izrabimo. Zaradi vsebine sode, katero vsebuje odtočena voda, lahko spustimo nekaj te odtočene vode direktno v rezervoar.

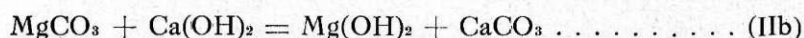
Obstojajo pa že novejšie metode čiščenja, katere se uporabljajo zlasti za večje moderne obrate, na kar se bomo pozneje še pournili.

A. Čiščenje z gašenim apnom.

Gašeno apno ali kalcijev hidrat veče v vodi nahajajočo se prosto ogljenčevo kislino in odvzame kalcijevemu bikarbonatu ter magnezijevemu bikarbonatu polovico ogljenčeve kisline po obrazcih:

in končno preide MgCO_3 v Mg(OH)_2 po obrazcu

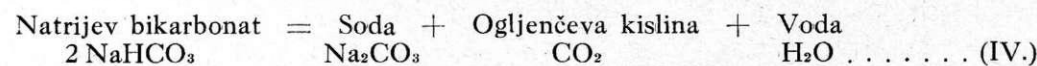
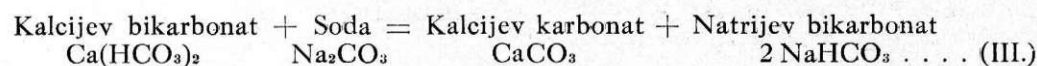
Kalcijev hidrat Ca(OH)_2 se pripravi s tem, da se žgano apno CaO raztopi v vodi v **apneno mleko**. Množina dodanega apna mora biti zadostna, da se v vodi nahajajoča ogljenčeva kislina veče; pri premajhni količini kalcijevega hidrata se namreč ne stvori magnezijev hidroksid, temveč samo magnezijev karbonat (po obrazcu II b), kateri se pa ne useda popolnoma. Omeniti je, da je apno najcenejša kemijska reagenta.

B. Čiščenje s sodo.

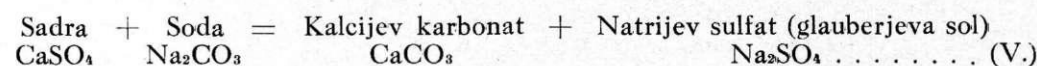
Soda služi ravno tako za razkroj kalcijevega bikarbonata, toda popolni učinek razkroja dosežemo le pri segrevanju in pri prekomernem dodajanju sode.

Kemični potek je sledeč:

Pri vrenju v kotlu se natrijev bikarbonat razkroja po sledečem:

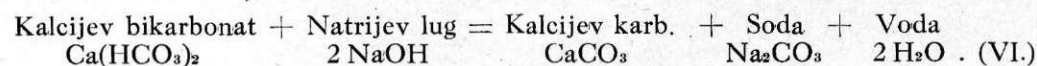
Soda je edino sredstvo, ki razkroja sadro (kalcijev sulfat):

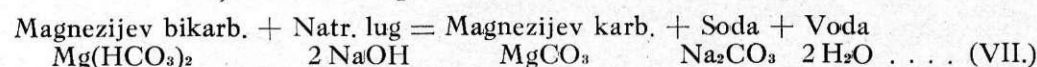
C. Čiščenje z natrijevim lugom, NaOH

Natrijev lug se uporablja v istih primerih kot apno ali soda, pač pa je ta dražji.

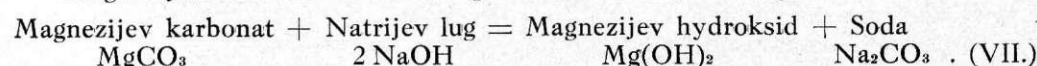
a) Proti kalcijevemu bikarbonatu:

b) Proti magnezijevemu bikarbonatu:

Magnezijev karbonat se nato zopet veče z natrijevim lugom:

c) Če se v vodi nahaja tudi sadra, se ta s pomočjo ravnokar nastajajoče sode razkroja po obrazcu (V.).

ZAČARANI KROG

ali: nikoli ni prav, če pomagajo mezde vzdrževati draginjo.

Nenadoma se je tam pred meseci pojavila draginja. Podražili so se najprej predmeti, ki jih mora naša država uvažati (staro železo, razne spec. kovine in strojni deli, razna olja, koks, tudi kava, čaj, riž in razne drobnarije). Tukaj smo pač žrtev, kajti če zunaj kje podražijo in če se prevoz podraži, moramo vzeti mirno na znanje.

Toda poleg podražitev teh in takih predmetov je udarila strela nenadoma v naše žito, v moko, v živino in v vse, kar imamo doma. Tudi to se je podražilo nekako iz simpatije do draginje, kajti katastrofe med našim žitom in nad živino ni bilo.

Da se je mogla podražitev uveljaviti in vzdržati, je bilo treba pomagati z zvišanjem mezd. Če bi ne zvišali mezd, kako se bi draginja sploh mogla uveljaviti, ker bi ljudstvo ne moglo toliko kupovati.

No, tisti del, ki je zaradi te podražitve in zvišanja mezd šel v dobro kmetovalcem in delavcem, se lahko prenese in je koristen. Toda koliko je tistega dela, ko pa mora kmet sedaj vse dražje plačati, ko pa mora delavec sedaj vse dražje kupovati, ko pa mora obrtnik vse dražje plačati, ko pa mora gospodarstvenik vse dražje kupovati, ko pa mora mali trgovec vse dražje nabavljati itd.

Prišli smo torej na isto. Še več. Časopisi pišejo, da se bodo zvišale zaradi podražitve premoga tudi železniške tarife. Če je vse dražje, so potrebni zopet povečani izdatki vseh uprav. Treba bo zopet zvišanja mezd. Ko bodo mezde zopet višje, bo draginja spet lahko narasla in ko bo draginja narasla, bo treba zopet zvišati mezde in tako se bomo vrteli v začaranem krogu.

Iz tega začaranega kroga je mogoče priti le na način, da se prepove podražitev živil in vsega na splošno. Dovoli pa se le tista podražitev, ki je utemeljena v kaki odvisnosti. Naš narod je dovolj discipliniran in pameten, da ne bo jokalo za rižem, za čajem, za kavo itd., bo pač bolj pečenke jedel ta čas, da bo svet iznorel vojno, toda te pečenke so lahko poceni, ker v našo državo ni udarila strela. Torej:

mezde radi draginje,
premog radi mezd,
železniška tarifa radi premoga,
radi žel. tarife morda zopet mezde
pod to goro zeleno... o... o...

RAZGLAS

Za mesec marec 1940. se odreja sledeči vrstni red zdravniške službe ob nedeljah in praznikih, ki velja za vse družinske člane in zavarovane člane brez razlike na njih bivališče, in sicer:

- 3. marca g. dr. Keržan Bartol.
- 10. marca g. dr. Hafner Jože.
- 17. marca g. dr. Čeh Milan.
- 19. marca g. dr. Keržan Bartol.
- 24. marca g. dr. Čeh Milan.
- 25. marca g. dr. Hafner Jože.
- 31. marca g. dr. Keržan Bartol.

Lavtižar Jože, pilot lovec, Kranjska gora:

P. A. O. (Proti-avionska obramba)

Čitatelje smotrno in lepo urejevanega »Tovarniškega vestnika« bo prav gotovo zanimalo, če jim v kratkih potezah opišem pomen te, za letalstvom prav v sedanjih časih najvažnejše vojne organizacije. Posebno za male države, ki si ne morejo privoščiti tako močnega in draga letalstva, je P. A. O. življenjskega pomena. Njena sredstva so tako izpopolnjena, da z močno koncentracijo povsem ali vsaj delno z velikim uspehom onemogočijo in uničijo akcije sovražnega letalstva.

P. A. O. mora biti vedno v stalni pripravljenosti z glavnim namenom, da zaščiti najbolj občutljive točke (centre) v zemlji. Značaj njenega delovanja pa je še posebno važen, če ima neprijatelj številčno in tehnično nadmočno letalstvo. Brez P. A. O. bi neprijatelj svobodno in povsem po svoji volji bombardiral najvažnejša središča, mesta, oporišča, železnice, in bi tako v najkrajšem času uničil in paraliziral vso domačo zemljo.

Sredstva P. A. O. imajo v glavnem tri namene:

a) Preprečiti morajo sovražnikove letalske napade. S svojim delovanjem prisili P. A. O. naprijateljjska letala, da morajo leteti zelo visoko. S tem je zelo mnogo doseženo: opazovanje z neprijateljskih letal je manj točno, fotografiranje manj uspešno in, kar je glavno, učink bombardiranja točno določenih ciljev se zelo zmanjša. Ta namen dosega P. A. O. s protiletalskimi topovi, strojnici, reflektorji in zaščitnimi baloni.

b) Drugi namen P. A. O. je sovražnika prevarati s prikrivanjem (kamuflača). S kamuflačo preprečimo in onemogočimo sovražnim letalom razpoznavanje in opazovanje posameznih linij in točk na zemlji, po kateri bi se ta lahko orientirala. Obenem prikrijemo važne objekte:

tvornice, elektrarne in tako odvrnemo napad. Sem spadajo razne dimne zaves, grajenje lažnih objektov in skupin, svetlobne prevare in ponoči ugašanje razsvetljave.

Tretji namen P. A. O. je, nuditi potrebno zaščito od neprijateljskih letalskih napadov. V to skupino spada poučevanje prebivalstva in vojske že v miru, kako naj se obnaša v primeru napadov; ureditev zaklonišč, izpraznitev velikih mest, razni ukrepi proti požarom, plinom itd.

Vsa sredstva P. A. O. z ozirom na sam način delovanja delimo v aktivna in pasivna sredstva.

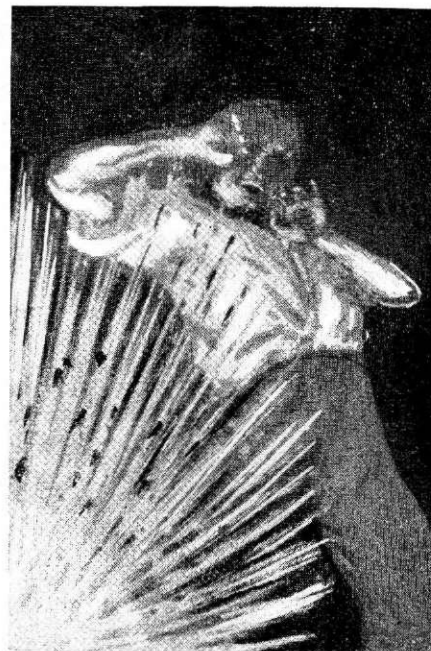
Aktivna sredstva so:

1. Protiletalsko topništvo.
2. Avtomatični topovi malega kalibra.
3. Protiletalske strojnice.

Vsa ta sredstva podpirajo še reflektorji in prisluskovalni aparati.

Protiletalsko topništvo je danes najmočnejše orožje za obrambo zemlje pred letalskimi napadi. Uporablja se stalno, podnevi in ponoči. Sestavljeno je v glavnem iz dveh vrst materiala, iz pokretnega in na pol stalnega topništva. Med pokretnim tipom je v večini avtomobilizirani protiletalski top s kalibrom 75–80 mm. Njegova pokretljivost je zelo velika in znaša na dobrih cestah čez 50 km na uro. Strelja z rušečo granato do višine 7000 m in odda na minuto do 30 strelav. Na slabšem ozemlju se pa uporablja protiletalski top s traktorskim vlekom. Ti dve vrsti topov spremljata operativno vojsko na vseh pohodih in jo ščitita pred sovražnimi letalskimi napadi.

Na pol stalna vrsta protiletalskega topništva pa je namenjena izključno obrambi notranjosti zemlje. Ti topovi imajo kaliber od 80 do 105 mm in delujejo s

tako zvanih platform. Streljajo lahko v vodoravnosti v vseh smereh, navpično pa do 90°. Najvišja točka izstrelka doseže do 10.000 m. Vsi ti topovi so opremljeni s posebnimi pripravami za kar najtočnejše merjenje (ciljanje).

Avtomatski topovi malega kalibra (28 mm do 40 mm) so zelo praktično, lahko pokretno in precizno orožje. Uporabljajo se proti bombnikom - strmoglavnikom in proti nižje letečim letalom. — Streljajo z natančnimi eksplozivnimi granaticami, ki so tako urejene (tempirane), da se razlete ob najmanjšem dotiku z letalom ali pa na določeni višini. Na minuto izstrele 120 granatic.

Protiletalske strojnice. V prejšnjih časih so se za to uporabljale le navadne strojnice, ki pa so bile skoraj brez učinka na oklopna letala. Sedaj obstoji posebna vrsta protiletalskih strojnic s kalibrom 10 do 15 mm, ki izstrele do 400 strelav na minuto. Na 600 m višine prebijejo ti izstrelki še oklopna letala, uspešni so pa do 1500 m.

(Dalje prih.)

POGLED PO VSEMIRJU

(Konec.)

Posebnost svoje vrste v stvarstvu je elektromagnet, ki vsebuje do gotovih prvin večjo silo privlačnosti kakor Zemlja sama. Čudež. Saj vemo, da večje telo vsebuje več privlačnosti. Na posebno veliki zvezdi bi nam bilo nemogoče bivati že zaradi silne privlačnosti, ki bi nas stisnjene k tlom, nikamor ne pustila; a je le breztelesno bitje, katerega sili bi naša telesna sila ne bila kos.

Človeštvu v korist so Röntgenovi žarki, znanih in neznanih je še v stvarstvu dosti bitij, ki jih z našimi čutili ne zaznamo ter ostanejo skrivnost zase.

Kaj je torej sila? Telesna in breztelesna. Kako malo sile je telesne, v resnici nič, ker brez privlačnosti bi ne bilo niti verige ne vrvi, niti ne nas, ki se ponašamo s svojo močjo. Le breztelesna bitja vladajo vse vsemirje, ki je kraljestvo duhov.

Vse je ustvarjeno v silnem redu, vse kakor je potrebno, da tvarina sploh obstoja. Vsa bitja v tvarini in praznini so

nekaj, kar zaznamo s svojimi čutili po njihovem delovanju. To sega v silne prostornine po vsemirju. Ko tvarina zvezde že davno ni več vidna, prihaja še v naše oko izžarevajoča svetloba, ki potrebuje s hitrostjo 300.000 kilometrov v sekundi več let ali celo stoletij, da pride od zvezde do našega očesa, ker so zvezde med sabo silno oddaljene.

Te daljave so nam popolnoma neumljive, predstavimo si jih lahko le v merilu, ki je prilagojeno našemu pojmovanju. Sonce v merilu bi bilo veliko na pr. 1,387 milimetra, Zemlja od Sonca 150 milimetrov in 0,013 milimetra velika, Mars 226, Jupiter 700 in Saturn 1430 milimetrov od Sonca oddaljen. Polarna zvezda v istem merilu bi bila pa oddaljena 450 kilometrov, v velikosti, ki jo ima v merilu Sonce. Kdo ima tako bistro oko, da bi jo videl? Le bitje, ki ga imenujemo svetloba, prihaja s svojo silo do našega očesa in na vse strani v brezkončne prostornine. Seveda je to bitje še v mnogo večje daljave vidno z današnjimi optičnimi pripomočki, ki se jih poslužuje sodobna znanost.

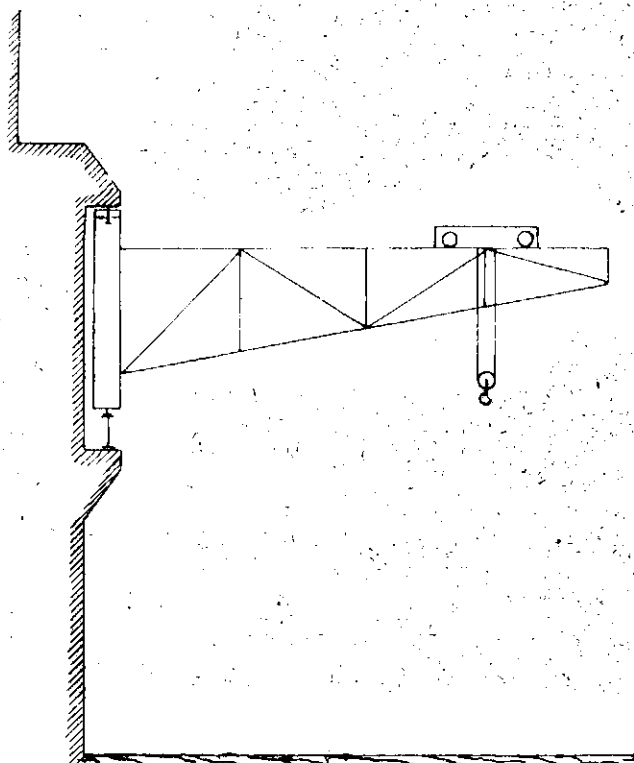
Daljava do nebesnih teles je silno različna. Le majhnim delcem je usojeno, da so v večji bližini. Saj se zgodi, ko se Zemlja premika, da zaide tak majhen del v bližino Zemlje, hitro zažari in ugasne. Pravimo, zvezda se je utrnula. A to ni prava zvezda, pač pa le majhen košček. Skozi to brezkončno praznino se premikamo z našim Osončjem ter obenem z osvetljenjem Rimske ceste. Ali zadostuje 300 milijonov let, da preide Rimska cesta svoj premer, nam je neznan, pač pa je znano učenjakom, da obstoja v vsemirju še nešteto takih sestavov, kakor je naša Rimska cesta. Kaj vsi ti sestavi vsebujejo, koliko našemu podobnih Sonc, planetov in trabantov, a gotovo veliko več nebesnih teles, ki se z našim Osončjem ne morejo primerjati. A kake daljave skozi to praznino, ki vsebuje le duhovna bitja, ločijo vsa telesa po vsemirju. Ta so po naših pojmi visoko in nizko, desno in levo, a za prostor vsemirja ni pojmov zgoraj, ne spodaj, ne nič, ker je večno, brezkončno.

NAVODILA ZA ŽERJAVOVODJE

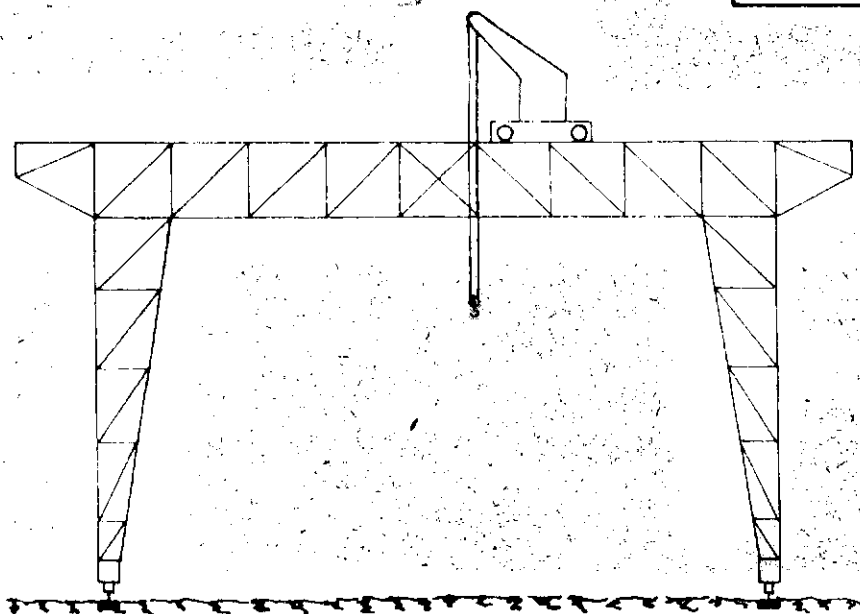
pri železarnah KID na Jesenicah in na Javorniku

Tračnice same imajo različne prereze (slika 13 a do d). Profila *a* in *b* sta slabša, *c* in *d* boljša.

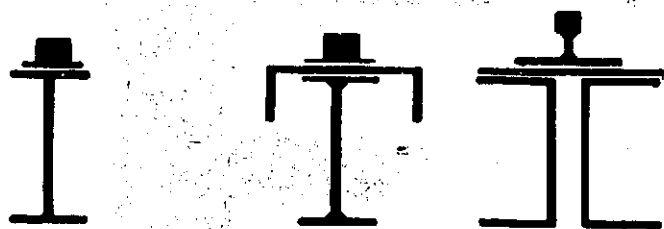
Tračnice so lahko pritrjene na sledeče načine.

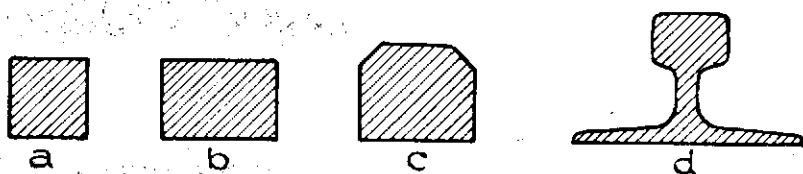
Sl. 10. Konzolni žerjav

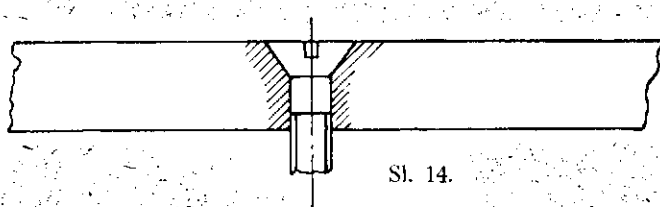
Sl. 11. Vrtilno-tekalni žerjav

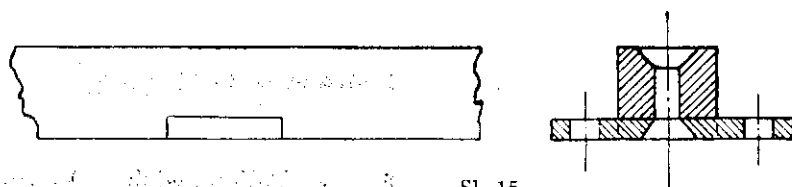
Sl. 12.

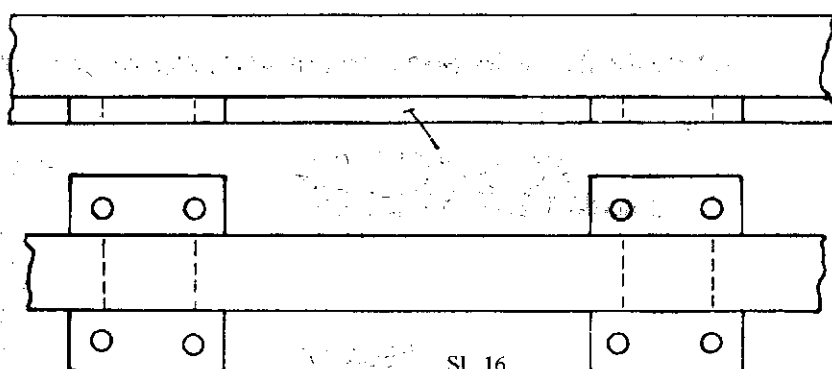
Sl. 13.

Sl. 14.

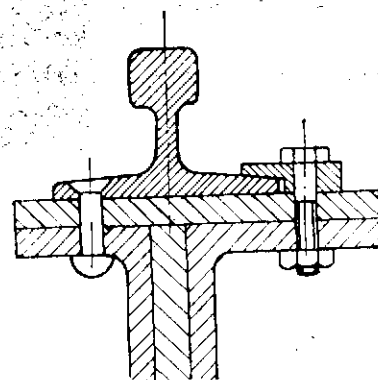
Sl. 15.

Sl. 16.

Po sliki 14: Tračnica je prevrtana in z vijaki z vgreznjenimi glavami pritrjena na nosilec (najslabša izvedba).

Po sliki 15: Tračnice imajo na spodnji strani izdolbino v določenih razdaljah. V te so vložene ploščice, ki so s tračnicami zakovičene. Deli teh ploščic, ki gledajo izpod tračnic, so z vijaki pritrjeni na nosilec (že boljša izvedba kot zgoraj).

Sl. 17.

Po sliki 16: Tukaj so ploščice na spodnji strani tračnice direktno zakovičene in niso vložene v izdolbine, kot pod sliko 15 ter tako potem pritrjene na nosilec. Prostor med tračnico in nosilcem med temi ploščami je izpolnjen z enako debelim ploščatim železom, ki je tako vdelano, da ne izpade (boljše kot gornja primera).

Po sliki 17: To je najboljša izvedba. Tračnice so na nosilec pritrjene z vijaki, z zakovicami ali s pritrjevalnimi ploščami in vijaki.

(Dalje.)

A. Bernhard:

KAKO SO JESENICE DOŽIVELE PREVRAT LETA 1813.

Z velikega kostanja pred graščino na Savi je odnašal jesenski veter zadnje listje. Napoleonova slava je pričela toniti... Potem, ko je njegova vojska tako rekoč utonila v širni ruski zemlji, ga je v tridnevni bitki od 16. do 18. oktobra 1813. pri Leipzigu premagala še zavezniška vojska. Pokazal je tudi še v zadnjih bitkah izredno vojaško sposobnost in odličen vojaški duh svoje armade, toda proti njemu so se združili vsi narodi. Že 13. marca leta 1814. je stopil na pariška tla ruski cesar Aleksander in tako »vrnil Napoleonu obisk« v Moskvi.

V občinski pisarni na Jesenicah so imeli mnogo dela. Seli so pričeli prihajati neredno, vendar še dovolj pogosto. — Kdo bi v takem času sploh še bil reden. Prihajala je nova oblast. Francozom moramo priznati in jim prizna tudi zgodovino vsestransko napredno upravo, ki je pospeševala gospodarstvo in prosveto narodovo v smislu prosvetljenosti francoske revolucije. Bila pa je ostra za prej običajne kaste, kajti Francozi so odpravili vse stanovske razlike po denarju in rojstvu ter podpirali kmeta, ustanavljali šole, gradili ceste, ustanavljali sodišča itd. Vsa Ilirija je začutila splošen napredek. Seveda pa niso bili s tem zadovoljni velikaši, ki so imeli prej vse sami v rokah.

Napoleon je padel in z njim novi duh Ilirije ter vse njegove uprave po Evropi. Ilirija je pripadla zopet Avstriji, tako tudi Dalmacija, in zgodovina piše, da je bila reakcija zopet silnejša. Minister Metternich je bil nasprotnik vsega novega in svobodomiselnega ter je uveljavljal svojo upravo.

Prvi circulaire novega režima je bil datiran v Ljubljani 17. oktobra in podpisan že od cesarsko kraljevega provizoričnega civilnega in vojaškega generalnega guvernerja v Iliriji, barona pl. Lattermanna. V tem circulaire je bila v imenu Nj. ces. in kralj. Vel. Franca I. objavljena priključitev Ilirskih provinc k Avstriji in zahtevana pokorščina od vseh političnih, duhovnih, pravnih in finančnih oblastev, od vseh intendantov, mai-reov, contoleurjev, receveurjev, percepteurjev itd. To je bilo treba razbohnati ljudstvu v pravem pomenu besede. Običajno se je to zgodilo po službi božji pred cerkvijo. Občinski pisar je prišel pred cerkev z bobnarjem in tam slovesno prečital nove uredbe, ki jih je podpisoval takrat intendant ljubljanskega okrožja baron Codelli, bivši maire ljubljanski.

Kaj so vse objavljali takrat Jeseničanom? Da je potrebno takoj oddati vse shranjene in najdene predmete, ki so bili last francoskega erarja. Razpisane so bile nagrade za dostavo raznih predmetov. Za puško 1 frank, za bajonet 15 sousjev, za palico za polnjenje nabojev 10 s., za malo topovsko kroglo 2, za večjo 3 sousje. Avstrijske armade, ki so prodirale

v Ilirijo, je bilo treba podpirati z živem. Da se vojna čimprej konča, so bile razpisane nove rekvizicije moke, ovs, sena — vse po višini predpisanih davkov, ki pa niso bili malenkostni. Mairije naj vse to zberejo v vreče in sode in pošljejo v spremstvu občinskega tajnika vojnemu skladišču v Ljubljano.

Jesenice so oddale 4 cente moke za kuho, 38 centov krušne moke, 90 mernikov ovs in nekaj sena. Namestu moke je bila dovoljena dobava fižola, leče ali kaše. Take rekvizicije so se ponavljale večkrat v veliko veselje občanov seveda. Za vojaške transporte pa so morale občine oskrbeti vprego.

Red je mnogo popustil, kar pričajo številni opomini posameznim mairijam. Seli so izostajali, potepali so se po cestah in popivali po krčmah. Mnoge ceste niso bile prav varne. Po njih so se potepali in prežali vojaški ubežniki, kateri so pobegnili od čet, ki so takrat stale v Lombardiji (Pavia, Vicenza). Na Prevaljah je kantoniral II. srbski kor prostovoljcev. Šest teh prostovoljcev je popihalo od čet. S seboj so vzeli Prevaljčanke in z njimi kolovratili po deželi. Poloviti je bilo treba tudi francoske vojake, ki so se še potikali po vaseh in gozdovih. Tihotapstvo je cvetelo. Kdor je prijavil tihotapca s tobakom ali s soljo, je dobil 50 goldinarjev in polovico zaplenjenega blaga.

Pa tudi napadi, ropi in umori so začeli strašiti po deželi v tistih razburkanih časih. Posebno radi so kradli konje. Konjskega tatu popisujejo kot moža s koničasto brado, nosil je uhane, oblečen v temnomoder spenzer, črno-rdeče črtan telovnik z belimi gumbi, črne usnjene hlače, dolge škornje, črno svilen ruto z rdečimi progami, rdečo opasnico in kožuh s črnim ovratnikom. Kako bujna fantazija. Kdor ga ulovi, naj ga odda sodniku cantona, Radovljice g. Magajnerju.

Kdor je hotel potovati v tistih časih, je moral imeti že potni list, ki so jih izdajale občine.

Vsi državni nastavljenici so morali priskeči in podpisati poseben reverz, da niso člani prostozidarskih lož, odnosno, da bodo takoj izstopili.

V zgodovini je bil postavljen nov mejnik: 30. marec 1914., ko so zavezniške čete zasedle Pariz. Življenje Jeseničanov pa je teklo zopet po svojih značilnostih. Življenje je bilo polno samih prevratov.

DELO ZA NOVI PLAVŽ SE JE PRIČELO

Leta 1897, so ugasnili zadnji plavži na Savi. Ostal je le še javorniški, ki pa je po nekaj letih sledil svojemu savskemu tovarišu. Nastopila je doba, ko na Jesenicah ni bilo nobene topilnice in so za KID goreli plavži ob morju.

Po 40 letih je zadnje dni oktobra meseca 1937. zagorel na Jesenicah novi plavž. Rodila ga je napredna zamisel in skrb za železarne in rodila ga je potreba.

Te dni pa so zapele lopate, so zadovoljili uradi kladiv in zabrnili stroji... za drugi — novi plavž na Savi. Po računskih in konstrukcijskih delavnicah je bilo delo končano in prenešeno na teren.

Veliko dela je potrebnega, veliko znanja in še več zaupanja in žrtev za močno bodočnost gorenjskega železarstva. Tako zaupanje in tako delo je potrebno prav sedaj in prav tu in povsod. Nehati mora čas, ko so jugoslovanski sinovi dobivali potne liste in dekrete za delo v tujini. Ustvariti ga je treba doma, kjer je največ potreb in prostora še za deset in deset milijonov ljudi.

Podjetnost, vodstvo, konstrukterji, težaki, kovinarji, specialisti, kovinarsko ljudstvo, bodočnost — vsem krepki

plavžarski srečno!

da bo srečno postavljen in da bo ponosno zagorel že v poletno nebo drugi svetilnik zdrave in napredne podjetnosti v slovenski zemlji.

Ruardova graščina
na Savi

Delo za novi plavž se je pričelo

OVESTILA

SLOVO INŽ. STAN. TURKA

Od naše delovne vzajemnosti se je poslovil naš sodelavec in obratovodja plavžarskih naprav, gospod inž. Stanislav Turk. Kot poznan strokovnjak-topilničar je odšel na vodstveno mesto železarnice Guštanj-Ravne v Mežiški dolini.

Gosp. inž. Turk je prišel k naši industriji leta 1933. že po vsestranski praksi v kovinarski stroki. Po dovršitvi visoke rudarske in plavžarske šole v Příbramu na bívšem Češkem je praktical v železarskem središču Bosne v Varešu. Dalje je dovršil polletno prakso v veleželezarni v Witkovicah (kjer je nad 35.000 delavcev), praktical je dalje po industriji v Příbramu ter pri industriji svinca v Mežici. Po tej praksi je nastopil službo pri rudniku v Mežici, kjer je deloval kot asistent tri leta. Od tukaj je šel za obratovodjo živosrebrnega rudnika v Mračaj, kjer je deloval 2 leti. Zatem je bil poklican za hon. profesorja državne rudarske šole v Celju in od tam nastopil službo pri Kranjski industrijski družbi na Jesenicah.

Pri naši industriji je deloval prav v dobi njenega prenovljenja in rasti 7 let. Deloval je najprej v martinarni in v livarni sivega železa, zatem kot asistent v obratu tanke pločevine, pozneje kot asistent v valjarni grobih, srednjih in tankih profilov, kot vodja oddelka za kontrolo kvalitete in predaje materiala. Ko pa je zagorel novi plavž, je bil poklican za obratovodjo krone železarske industrije — plavža in plavžarskih postrojenj.

Na vsaj tej obširni praksi se je izkazal kot odlični strokovnjak in organizator, zato je bil iskan in klican na vsa mesta, kjer je bilo potrebno njegovo znanje. V tem svojem delovanju je dogradil svoje znanje do fiste mere, ki ga je poklicala na vodstveno mesto širšega delovanja v jugoslovanskem železarskem podjetju.

Ko se zahvaljujemo odličnemu sodelavcu ob njegovemu odhodu, katerega istočasno obžalujemo, mu čestitamo k napredku v življenju, čestitamo pa tudi sorodnemu podjetju, ki je pridobilo na odgovorno mesto odličnega strokovnjaka in organizatorja.

Ob njegovem slovesu so se zbrali številni njegovi prijatelji. Prišli pa so tudi sodelavci - kovinarji in mu v slovo zapeli lepe pesmi. Za KID se mu je zahvalil za sodelovanje in mu želel sreče in uspeha pri delu in v življenju sam ravnatelj dr. inž. Klinar. Ob svojem odhodu je na poslovnem večeru izrekel zahvalo ravnateljstvu KID, prijateljem in sodelavcem v lepih besedah. Posebej je omenil, da mu bo na njegovem novem mestu za vzor delavnosti in organizacije vodstveni duh ravnatelja gosp. dr. inž. Klinarja. Srečno pot so mu želeli še gosp. dr. Obersnel,

gosp. inž. C. Rekar in gosp. inž. Nikolič. V pozdrav pa mu je spregovoril občan občine Guštanj g. A. Kuhar, želeč mu najboljših uspehov pri delu v njegovo zadovoljstvo in za dobro kraja in ljudstva, njegovi družini pa prijetno bivanje v lepi koroški zemlji.

Srečno in veliko uspehov!

GOSPODARSKE NOVICE

Za osamosvojitve od uvoza surovin bodo baje letos posadili 30.000 ha zemljišča za pridobivanje domačega bombaža. To bo najboljši odgovor tistim falotom, ki so izrabili vojno in podražili to surovino, ne da bi delavcem na bombažnih poljih povišali plačo za en sam cekin.

25 milijonov ton železne proizvodnje v Nemčiji leta 1939. V preteklem letu je dosegla Nemčija rekord v proizvodnji jekla. Radi okupacije železaren na Poljskem bo po računih letos narasla še za 2 milijona. Prav tako gigantsko rase izkoriščanje premogovnikov.

Krompir služi za vse. V Nemčiji izdelujejo iz krompirja 40 različnih barv. Poleg tega uporabljajo tam krompir za izdelavo sira, ruma in piva ter čokolade. Če je to res, potem smo v naši domovini na dobrem, kajti krompir rase po vseh robovih.

Turki pijejo pivo. V Turčiji ogromno rase potrošnja piva. V zadnjih 6 mesecih so ga pospravili nad 2 in pol milijona litrov. Pivovarne na plan! Bolje je, da ljudje pijejo kot pa da si trebuhe parajo z noži.

Še en rudnik za premog v Bosni. V Sarajevu je osnovano društvo »Bele vode«, ki bo izkoriščalo ležišča premogovih rud. Želimo srečno!

Vse rezerve železa v Romuniji so postavljene pod vojno kontrolo. Vse železo je stavljeno na razpolago ministrstvu vojske in morarice.

Državne tvornice cementa so zamišljene že v projektu. Kdaj bodo pričele delovati, ni znano. Namen teh je, da bi dobavljale čim cenejši cement za državna dela. Tako bo mogoče bolje plačati delavce na javnih delih. Mogoče bi zainteresirani krogi svetovali, da se obnovi v Mojstrani stara cementarna. V vsakem kraju nekaj, da bo dobro vsem.

Urad za težko industrijo bo organiziran v Romuniji. Nič ne bo slabega, nego le dobro, če se bo sistematično delalo na poživljenju te industrije.

300 milijonov lir za napredek italijanske živinoreje je dala italijanska vlada oblastem za podpore živinoreji. To je resnično pametno naložen denar za vse ljudi in za vse čase italijanskega življa.

Državni rudniki so povečali cene premoga. »Jug, kurir« poroča, da so državni rudniki povečali cene za premog. Zvišanje znaša do 10 din za tono na debelo. To poročilo je že praktično preizkušeno.

Anglija pokupi vse staro železo. V lanskem letu je kupila Anglija v Združenih državah nad pol milijona ton starega železa. Poleg tega je kupila del tonaže starega brodogradnje. Ni pa se bati, da bi starega železja v bodočnosti zmanjkalo, kajti ladje dancs precej potapljaajo, da jih bodo mogli pozneje enkrat dvigati in uporabljati za staro železje.

MALO KOZMETIKE

Vsaka naj sama skrbi za barvo svoje polti.

Doba sončenja je tu. Pri smučanju se mnoge sončijo zato, da ohranijo rjavo polt. Pazljivo poglejte svoje prijateljice in znanke, in kmalu boste videle, kateri pristoji rjava polt in kateri ne. Trditev, da vsaki ženski pristoji rjava polt, da so vse ženske lepe, če so zagorele, ne velja.

Črnotaskam in kostanjelasim pristoji temna polt in te se lahko sončijo, kolikor se hočejo. Paziti morajo samo, da si pred sončenjem dobro natro kožo s kakšno masčobo, ker se drugače koža preveč izsuši. Izsušena koža je grda in se nagiblje h gubam in lišaju.

Rumenolaske imajo že po naravi občutljivejšo kožo. Navadno na soncu ne zarjavijo, ampak dobijo grobo rdečo kožo in dostikrat tudi sončne pege. Te naj se varujejo sonca in naj si kožo zmerom dobro namažejo z masčobo, da ji sonce ne bo moglo preveč do živga.

Rdečelaske pa imajo še posebno občutljivo polt. Skoraj nobena rdečelaska ne uide sončnim pegam. Če si dvakrat na dan zbršete obraz z vodikovim prekisom, ki ga dohite v vsaki drogeriji, bodo sončne pege sčasoma obledele in postale zaradi tega manj vidne. Tudi rdečelaskam ne pristoji temna polt in bi se morale varovati sonca.

Važno je, da uporablja vsaka ženska svoji polti primerno barvan puder. Če se barva pudra ujema z barvo polti, je puder dosti manj viden in zaradi tega tudi dosti bolj učinkovit. Kakor hitro je puder na obrazu viden, ste dosegli nasprotje tega, kar ste želeli! Polepša vas lahko samo to, kar je videti naravno!

Temnopolte ženske naj uporabljajo puder »ocerc«, svetlolaskke in rdečelaske pa naj vzamejo puder barve »Rachel« ali »naturelle«.

ZA NAŠE GOSPODINJE

Imeniten kuharski recept.

Žena prosi moža, naj ji zapiše navodilo za neko jed, ki jo bo slišal v predavanju po radiu. Ker žena ne utegne ob isti uri sedeti pri zvočniku, je mož pripravljen ugoditi njeni želji. Zgodi se pa, da je ta nesrečni mož ujel dve postaji hkrati. Eno je oddajala kuharska navodila, druga pa telovadne vaje. — Mož posluša in z vso naglico zapisuje, kar sliši. Piše: Roke v bok. Deni pest moke na ramo. Dvigni koleno in pregiblji palec, nato pa dobro pomešaj v pol litru mleka. Vdihavaj hitro eno žlico ruma, iztegni noge ter stisni dve kuhani jabolki skozi sito. Izdihavaj, dihaj naravno ter stresi v skledo. Pozor! — Ulezi se na tla ter naglo stepaj beljake treh jaje. Pripogibaj telo naprej in nazaj, dokler ne zavre. Čez 10 minut potegni posodo iz ognja ter se po životu odrgni s plateno brisačo. Dihaj normalno, še enkrat premešaj, oblec se v volneno obleko ter postavi na mizo z vinsko omako.

ZA DOBRO VOLJO

Ravnatelj: Ali je ta čik na tleh vaš?
Sluga: Ne, hvala, Vi ste ga prvi zagledali, zato pripada vam.

A: S čim se baviš?
B: Študiram.
A: Kaj pa študiraš?
B: Študiram, kako bi mogel brez dela živeti.

Zet: Naj ti potožim, oče, da je Anica taka, da ne morem več vzdržati. Od sile je z njo.

Tast: Prav imaš. Jaz jo bom kaznoval, ni vredna da sploh kaj dobi od mene. Ne dam ji nobene dote za kazen.

Zet: Auuu...

A: Pravijo, da živi poročeni človek mnogo dalje.

B: To ne bo res, le čas se mu zdi daljši, zato to mnenje.

Oče: No, da vidimo, kdo je bil ta tečen najbolj poslušal mamo.

Ivica: Ti, očka.

A: Kdaj bo konec vojne?

B: Prvega.

A: Kako to misliš.

B: Vsi državniki pravijo, da se bodo borili do zadnjega.